

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 (2545 : 12-14) ได้กำหนดกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ต้องคำนึงถึงนักเรียนเป็นสำคัญ โดยครูผู้สอนจะต้องจัดเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายให้เหมาะสมกับความสนใจ ความถนัดของนักเรียน มีการส่งเสริมพัฒนาความรู้ความสามารถของนักเรียนตามศักยภาพอย่างเหมาะสมซึ่งจะทำให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริง เรียนได้อย่างมีความสุขตาม มาตรา 22 “การจัดการศึกษาต้องยึดหลักนักเรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และ ถือนักเรียนมีความสำคัญที่สุดกระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้นักเรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ” มาตรา 24 “การจัดกระบวนการเรียนรู้ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ ดังต่อไปนี้ (1) จัดเนื้อหาสาระ และกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของนักเรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล (2) ฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา (3) จัดกิจกรรมให้นักเรียนได้เรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

โลกในยุคปัจจุบันมีความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการด้านต่างๆ มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเศรษฐกิจของทุกประเทศ รวมทั้งประเทศไทยด้วย ดังนั้นกระทรวงศึกษาธิการจึงมีความจำเป็นในการกำหนดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม มีส่วนช่วยในการพัฒนาคุณภาพการดำรงชีวิตของมนุษย์ การอยู่ร่วมกันในสังคมที่มีความเชื่อมสัมพันธ์กัน การปรับตัวตามสภาพแวดล้อม เข้าใจถึงการพัฒนาเปลี่ยนแปลงตามยุคสมัย กาลเวลา ตามเหตุปัจจัยต่างๆ เกิดความเข้าใจในตนเอง และผู้อื่นมีความอดทน อดกลั้น ยอมรับในความแตกต่างกันอย่างหลากหลาย และสามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิต เป็นพลเมืองดีของประเทศชาติและสังคมโลก มีความรับผิดชอบ มีความรู้ ทักษะคุณธรรม และค่านิยมที่เหมาะสม (หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. 2551 : 1)

กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่เรียนตลอด 12 ปี การศึกษาตั้งแต่ระดับประถมศึกษาจนถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่มีลักษณะสหวิทยาการ ประกอบด้วย 5 สาระ คือ สาระที่ 1 ศาสนา ศิลปกรรม จริยธรรม สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม สาระที่ 3 เศรษฐศาสตร์ สาระที่ 4

ประวัติศาสตร์ และสาระที่ 5 ภูมิศาสตร์ (หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. 2551 : 1-3) มีการจัดการเรียนสอนที่เน้นการพัฒนานักเรียนให้มีความสมดุลด้านร่างกาย ความรู้ ค่านิยม คุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข จัดการเรียนการสอนให้นักเรียน มีความรู้ และทักษะพื้นฐาน มีเจตคติที่มุ่งเน้นนักเรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่า ทุกคนสามารถเรียนรู้ และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ

จากการศึกษาทฤษฎีพหุปัญญา โฮเวิร์ด การ์ดเนอร์ (เยวพา เฉชะคุปต์. 2544 : 15-19) นักจิตวิทยาแห่งมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด ได้ศึกษาถึงศักยภาพและความถนัดของบุคคลได้อธิบายว่า บุคคลทั่วไปจะมีสติปัญญาหลายด้าน โดยแต่ละด้านจะขึ้นอยู่กับความสามารถ และจะแสดงออกมาในรูปแบบที่แตกต่างกัน 8 ด้าน ได้แก่ ความสามารถด้านภาษา (Linguistic intelligence) ความสามารถด้านตรรกะ/คณิตศาสตร์ (logical/Mathematical intelligence) ความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ (Spatial intelligence) ความสามารถด้านร่างกาย/การเคลื่อนไหว (Bodily/kinesthetic intelligence) ความสามารถด้านปัญญาด้านดนตรี/จังหวะ (Musical /rhythmic intelligence) ความสามารถด้านการเข้าใจบุคคลอื่น (Interpersonal intelligence) ความสามารถด้านการเข้าใจตนเอง (Intrapersonal intelligence) และความสามารถด้านรอบรู้ธรรมชาติ (Naturalist intelligence) ซึ่งสติปัญญาทั้ง 8 ด้านนี้ จะทำหน้าที่กำหนดความสามารถในการทำงานของสมองมนุษย์โดยแบ่งเป็นส่วนต่างๆ และในแต่ละส่วนได้กำหนดความสามารถเป็นเรื่องราว หรือมีปัญญาหลายๆ อย่าง ถือกำเนิดมาจากสมองเฉพาะส่วนที่แตกต่างกัน หรือเป็นความสามารถเชิง “จิตชีววิทยา” (Biopsychological potential) นั่นคือ คนทุกคนสามารถแสดงออกซึ่งองค์แห่งปัญญาที่เขาสามารถ และพัฒนาความสามารถนั้นกับบริบทต่างๆ ตามสภาพแวดล้อมของตน และสติปัญญาในหลายๆ ลักษณะ แต่ละด้านจะเป็นกระบวนการทางจิตใจ ความสามารถที่จะค้นหา แก้ปัญหา และสร้างผลผลิตที่มีคุณค่าเป็นที่ยอมรับของสังคม

นอกจากนี้การศึกษาสติปัญญาทั้ง 8 ด้าน จะช่วยให้เข้าใจถึงลักษณะเฉพาะด้านของสมอง ทุกคนจะมีปัญญา 8 ด้าน มากน้อยต่างกันไป ซึ่งบางคนอาจจะมีปัญญาทั้ง 8 ด้านสูงมากทุกด้าน แต่บางคนอาจจะมีเพียงหนึ่งหรือสองด้าน ส่วนอื่นๆ ไม่สูงนัก ทุกคนสามารถพัฒนาปัญญาแต่ละด้านให้สูงขึ้นถึงระดับใช้งานได้ ถ้ามีการให้กำลังใจฝึกฝนอบรม มีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม เช่น ความร่วมมือของผู้ปกครอง การได้ประสบการณ์ก็อาจจะเสริมสมรรถภาพของปัญญาด้านต่างๆ ได้ ปัญญาต่างๆ สามารถทำงานร่วมกันได้ ปัญญาแต่ละด้านจะมีการแสดงความสามารถหลายอย่าง เช่น ในการประกอบอาหารก็ต้องสามารถอ่านวิธีทำ (ด้านภาษา) คิดคำนวณปริมาณของส่วนผสม (ด้านคณิตศาสตร์) เมื่อประกอบอาหารเสร็จก็ทำให้สมาชิกทุกคน

ในบ้านพอใจ (ด้านการเข้าใจบุคคลอื่น) และทำให้ตนเองมีความสุข (ด้านการเข้าใจตนเอง) เป็นต้น การกล่าวถึงปัญญาแต่ละด้านเป็นเพียงการนำลักษณะพิเศษเฉพาะออกมาศึกษาเพื่อหาทางใช้ให้เหมาะสม และปัญญาแต่ละด้านจะมีการแสดงความสามารถหลายอย่าง เช่น บางคนไม่มีความสามารถด้านการอ่านก็ไม่ได้หมายความว่าไม่มีความสามารถด้านภาษา เพราะเขาอาจจะเป็นคนที่เล่านิทาน หรือเล่าเรื่องเก่ง ใช้ภาษาพูดได้อย่างคล่องแคล่ว หรือคนที่ไม่มีความสามารถทางกีฬา ก็อาจจะใช้ร่างกายได้ดีในด้านการถักทอผ้า หรือเล่นหมากรุกได้เก่ง ซึ่งจะเห็นได้ว่าแม้แต่ในปัญญาด้านใดด้านหนึ่งก็จะมีการแสดงออกถึงความสามารถที่หลากหลาย แม้ว่าคนแต่ละด้านจะมีสติปัญญาแต่ละด้านไม่เท่ากัน แต่ก็สามารถพัฒนาปัญญาทั้ง 8 ด้านนี้ได้

จากเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยเชื่อว่าถ้าครูผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เหมาะสมเพื่อพัฒนาศักยภาพความสามารถของนักเรียนให้เป็นผู้มีความสามารถหลายๆ ด้าน ด้วยวิธีการจัดการการเรียนรู้แบบกลุ่มสัมพันธ์กับวิธีการจัดการการเรียนรู้แบบโครงงานตามกรอบแนวคิดพหุปัญญา จะช่วยส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริง ได้พัฒนาความสามารถของตนเองอย่างเต็มตามศักยภาพ

การจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มสัมพันธ์ (Group dynamic or group process) เป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการทำงานเป็นกลุ่ม กระบวนการแก้ปัญหา การตัดสินใจ กระบวนการสื่อความหมายในการทำงานร่วมกันและที่สำคัญคือ เป็นวิธีการจัดการเรียนรู้โดยเน้นนักเรียนเป็นสำคัญโดยนักเรียนได้ศึกษา ค้นหา และค้นพบคำตอบด้วยตนเอง ส่งผลให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้จากการ ลงมือปฏิบัติจริงเป็นการเรียนรู้ที่มีความหมายและคงทนในกระบวนการทำงานเป็นกลุ่มนั้น นักเรียนยังได้มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกันภายในกลุ่ม การที่จะทำงานกลุ่มให้ประสบความสำเร็จนั้นนักเรียนจะต้องร่วมมือกันให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล การจัดการเรียนรู้แบบโครงงานในส่วนของครูเป็นผู้ชี้แนะ จัดประสบการณ์เรียนรู้ที่ส่งเสริมให้นักเรียนได้ศึกษา ค้นหา ค้นพบคำตอบด้วยตนเอง

การจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน เป็นวิธีสอนอีกทางหนึ่ง ที่ครูผู้สอนสามารถนำมาพัฒนาความสามารถทางพหุปัญญาได้ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2533 : 5) อธิบายว่า โครงงานเป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้าลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง (สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. 2529 : 5) โครงงานเป็นกิจกรรมที่นักเรียนศึกษาค้นคว้าตามความสนใจตามความถนัด ตามความสามารถของนักเรียน การจัดการเรียนรู้แบบโครงงานจึงเป็นกิจกรรมที่นำไปสู่การพัฒนาสมองได้อย่างมีผลดี เพราะผู้ทำโครงงานต้องใช้วิธีการเรียนรู้หลายอย่าง ฝึกการใช้สมองทำงานทุกๆ ส่วน เริ่มตั้งแต่การมองเห็นปัญหา การใช้สมองค้นหาวิธีการที่จะนำไปใช้ในการแก้ปัญหา การศึกษา ค้นคว้าด้วยตนเอง ตามความต้องการ หรือความสนใจที่

นักเรียนตั้งคำถามเอง มองปัญหาเอง อธิบายปัญหาเอง เลือกที่จะทำงานเอง จะส่งผลให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติจริงเป็นการเรียนรู้ที่มีความหมายและคงทนได้พัฒนาศักยภาพตามความสามารถทางพหุปัญญาของนักเรียน

จากรายงานการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมขั้นพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา 2552 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวังน้อย (พนมยงค์วิทยา) พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมมีค่าเฉลี่ยโรงเรียน 36.05 ค่าเฉลี่ยสังกัดเขตพื้นที่การศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 39.71 ค่าเฉลี่ยประเทศ 39.70 มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

จากการศึกษากลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมนั้นมีลักษณะการจัดการเรียนรู้ที่มีสาระสำคัญที่เกี่ยวข้อง สอดคล้องกับการส่งเสริมความสามารถทางพหุปัญญาของนักเรียน กล่าวคือ กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ได้มุ่งพัฒนานักเรียนทุกคนให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลกยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐานการดำเนินชีวิตประจำวัน มีเจตคติที่มุ่งเน้นเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่าทุกคนสามารถเรียนรู้ และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ

จะเห็นได้ว่าการจัดการเรียนรู้ทั้งแบบกลุ่มสัมพันธ์ และแบบโครงงานเป็นการจัดการเรียนรู้ที่คำนึงนักเรียนเป็นสำคัญ โดยครูผู้สอนจัดเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้อย่างหลากหลายให้เหมาะสมกับความสนใจ ความถนัดของนักเรียน รวมทั้งส่งเสริมพัฒนาความรู้ ความสามารถของนักเรียนตามศักยภาพ คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล การฝึกทักษะกระบวนการคิด การปฏิบัติที่สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษา และส่งเสริมความสามารถทางพหุปัญญาทุกๆ ด้าน

จากการศึกษาผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มสัมพันธ์และการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน มานั้นยังได้พบว่า การจัดการเรียนรู้ทั้งสองวิธีสามารถทำให้นักเรียนได้รับการฝึกทักษะต่างๆ ที่ใกล้เคียงกัน ได้แก่ การฝึกทักษะทำงานเป็นกลุ่ม ทักษะการแก้ปัญหา ความรับผิดชอบ ความเป็นผู้นำการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และการมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน กล่าวคือ การจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มสัมพันธ์และการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน เป็นการจัดการเรียนรู้ ที่มีทักษะที่ใกล้เคียงกันในเรื่องของการฝึกทักษะการปฏิบัติงานร่วมกันเป็นกลุ่ม ในการทำงานเป็นกลุ่มนั้นการที่จะทำงานกลุ่มให้ประสบความสำเร็จนั้น นักเรียนจะต้องให้ความร่วมมือช่วยเหลือซึ่งกันและกันภายในกลุ่ม การยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยมีครูผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับการความสามารถทางพหุปัญญา 8 ด้าน ของนักเรียนที่มีอยู่ในตนเอง ของแต่ละคนด้วยลักษณะการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มสัมพันธ์และการจัดการเรียนรู้แบบ

โครงการ ตามกรอบแนวคิดพหุปัญญา ก็จะเป็นการส่งเสริมความรู้ ความสามารถของนักเรียนตาม ศักยภาพ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย คือ เพื่อเปรียบเทียบความสามารถทางพหุปัญญาของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มสัมพันธ์ กับ การจัดการเรียนรู้แบบ โครงการตามกรอบแนวคิดพหุปัญญา ในด้านต่างๆ ดังต่อไปนี้ ได้แก่ ด้านภาษา ด้านตรรกะ/คณิตศาสตร์ ด้านมิติสัมพันธ์ ด้านร่างกายและการเคลื่อนไหว ด้านดนตรี ด้านการเข้าใจผู้อื่น ด้านการเข้าใจตนเอง และด้านรอบรู้ธรรมชาติ

ความสำคัญของการวิจัย

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มสัมพันธ์กับการจัดการเรียนรู้แบบโครงการตามกรอบแนวคิดพหุปัญญา นักเรียนจะเกิดการเรียนรู้และพัฒนาความสามารถทางพหุปัญญาในด้านต่างๆ เพื่อที่จะได้นำไปใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในครั้งต่อไป

ขอบเขตของปัญหาหรือขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 โรงเรียนวังน้อย (พนมยงค์วิทยา) อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 4 ห้องเรียน จำนวน 150 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวังน้อย (พนมยงค์วิทยา) อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 ซึ่งได้มาโดยใช้การสุ่มอย่างง่าย โดยจับฉลาก นักเรียนจำนวน 4 ห้องเรียนให้เหลือจำนวน 2 ห้องเรียนและสุ่มจับฉลากอีกครั้งเพื่อกำหนดวิธีการเรียนรู้ ได้คั้งนี้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มที่ 1 จำนวน 35 คน ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มสัมพันธ์ตามกรอบแนวคิดพหุปัญญา และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มที่ 2 จำนวน 35 คน ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบโครงการตามกรอบแนวคิดพหุปัญญา

3. ระยะเวลาในการทดลอง

การศึกษาคั้งนี้ทำการทดลองในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 ระยะเวลาในการทดลอง เป็นเวลา 20 ชั่วโมง สัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง คาบละ 50 นาที รวมทั้งสิ้น 11 สัปดาห์

4. ตัวแปรที่ศึกษา

4.1 ตัวแปรต้น คือ วิธีการจัดการเรียนรู้ 2 วิธี

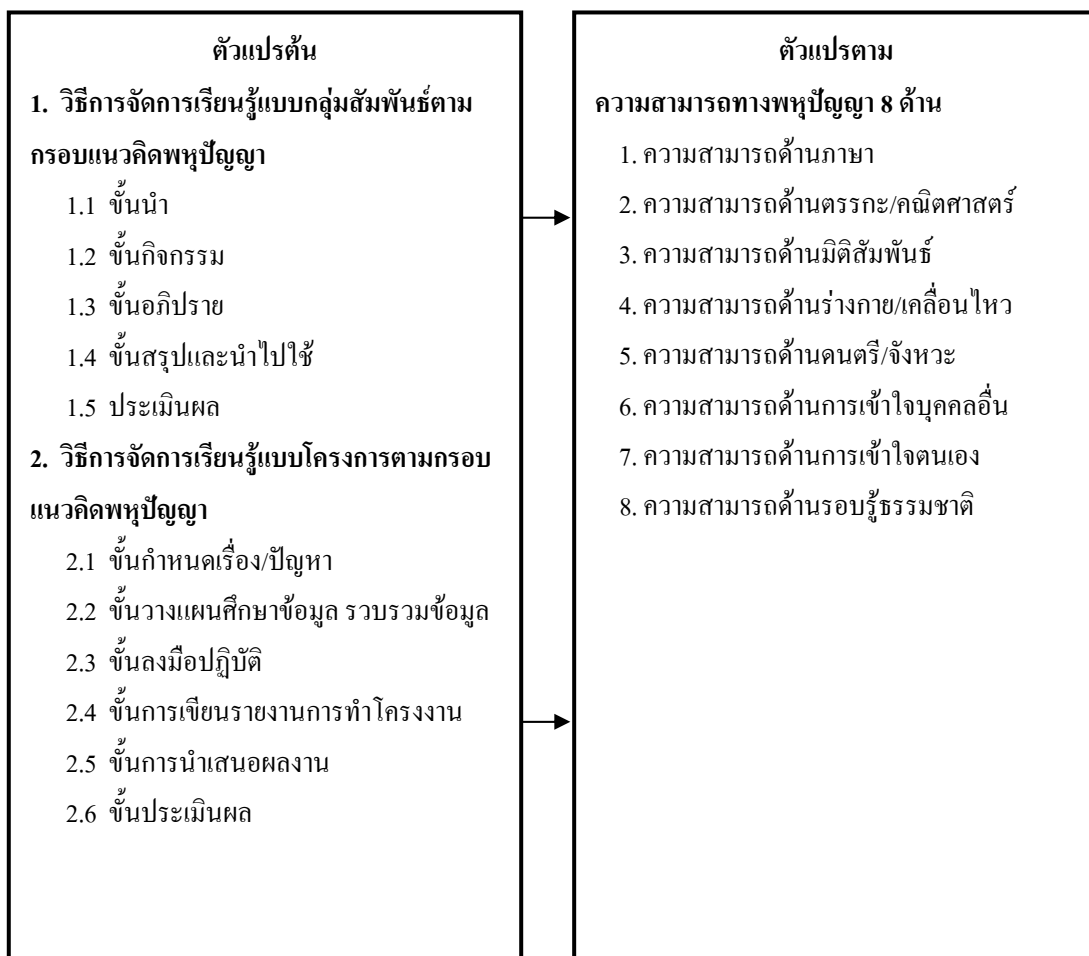
4.1.1 วิธีการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มสัมพันธ์ตามกรอบแนวคิดพหุปัญญา

4.1.2 วิธีการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานตามกรอบแนวคิดพหุปัญญา

4.2 ตัวแปรตาม คือ ความสามารถทางพหุปัญญา 8 ด้าน ได้แก่ ความสามารถด้านภาษา ความสามารถด้านตรรกะ/คณิตศาสตร์ ความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ ความสามารถด้านร่างกาย/การเคลื่อนไหว ความสามารถด้านปัญญาด้านดนตรี/จังหวะ ความสามารถด้านการเข้าใจบุคคลอื่น ความสามารถด้านการเข้าใจตนเอง และความสามารถด้านรอบรู้ธรรมชาติ

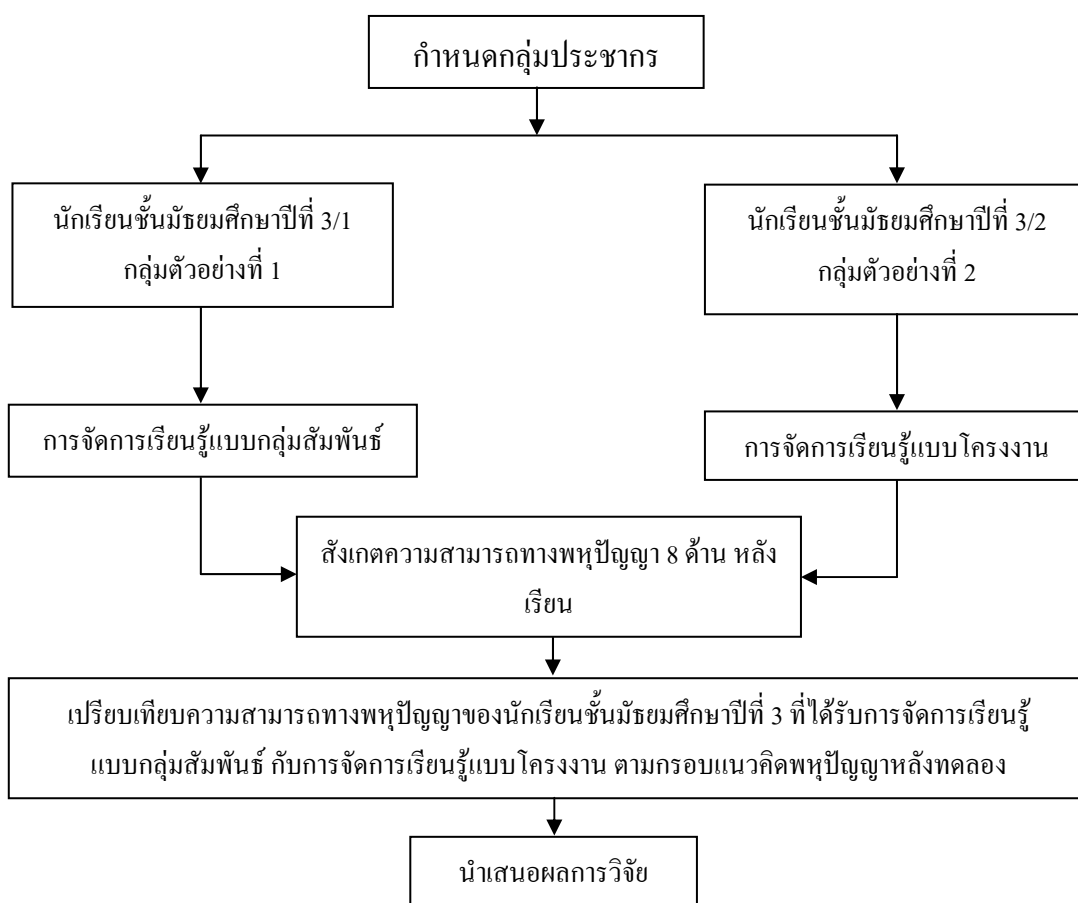
กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ เพื่อเปรียบเทียบความสามารถทางพหุปัญญาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มสัมพันธ์กับการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานตามกรอบแนวคิดพหุปัญญา ในด้านต่างๆ ได้แก่ ความสามารถด้านภาษา ความสามารถด้านตรรกะ/คณิตศาสตร์ ความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ ความสามารถด้านร่างกาย/การเคลื่อนไหว ความสามารถด้านดนตรี/จังหวะ ความสามารถด้านการเข้าใจบุคคลอื่น ความสามารถด้านการเข้าใจตนเอง และความสามารถด้านรอบรู้ธรรมชาติ มีความแตกต่างกันหรือไม่ ดังแสดงในภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

จากกรอบแนวคิดการวิจัยครั้งนี้ สามารถแสดงขั้นตอนเปรียบเทียบความสามารถพหุปัญญาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มสัมพันธ์กับการจัดการเรียนรู้แบบโครงการตามกรอบแนวคิดพหุปัญญา ดังแสดงในภาพประกอบ 2

ภาพประกอบ 2 แสดงขั้นตอน การเปรียบเทียบความสามารถทางพหุปัญญา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มสัมพันธ์กับการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานตามกรอบแนวคิดแบบพหุปัญญา

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มสัมพันธ์ตามกรอบแนวคิดพหุปัญญา หมายถึง แผนการจัดการเรียนรู้ที่นักเรียนได้ฝึกทักษะการปฏิบัติงานร่วมกันเป็นกลุ่ม ซึ่งมี 5 ขั้นตอน ได้แก่

- 1.1 ขั้นนำ หมายถึง การเตรียมความพร้อมให้แก่ นักเรียน
- 1.2 ขั้นกิจกรรม หมายถึง นักเรียนลงมือทำกิจกรรมที่ครูเตรียมไว้
- 1.3 ขั้นอภิปราย หมายถึง นักเรียนแลกเปลี่ยนประสบการณ์การเรียนรู้
- 1.4 ขั้นสรุปนำไปใช้ หมายถึง การรวบรวมขั้นกิจกรรมและขั้นอภิปรายมาประสานกัน

จนได้ข้อสรุปที่ชัดเจน

- 1.5 ขั้นประเมินผล หมายถึง ครูประเมินนักเรียนหลังจากเสร็จสิ้นการสอนแล้ว

โดยครูผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามขั้นตอนต่างๆ ให้สอดคล้องกับการวัดและประเมินพฤติกรรมความสามารถทางพหุปัญญา 8 ด้าน ได้แก่ ความสามารถด้านภาษา ความสามารถด้านตรรกะ/คณิตศาสตร์ ความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ ความสามารถด้านร่างกาย/การเคลื่อนไหว ความสามารถด้านดนตรี/จังหวะ ความสามารถด้านการเข้าใจบุคคลอื่น ความสามารถด้านการเข้าใจตนเอง และความสามารถด้านรอบรู้ธรรมชาติ

2. การจัดการเรียนรู้แบบโครงงานตามกรอบแนวคิดพหุปัญญา หมายถึง แผนการจัดการเรียนรู้ที่นักเรียนได้ฝึกทักษะการปฏิบัติงานเป็นกลุ่ม ซึ่งมี 6 ขั้นตอน ได้แก่

- 2.1 **ขั้นกำหนดเรื่อง/ปัญหา** หมายถึง นักเรียนสำรวจความสนใจ เรื่องที่จะศึกษา
- 2.2 **ขั้นวางแผนศึกษาข้อมูล รวบรวมข้อมูล** หมายถึง การกำหนดจุดประสงค์การตั้งสมมติฐาน และการกำหนดวิธีการศึกษา
- 2.3 **ขั้นลงมือปฏิบัติ** หมายถึง นักเรียนลงมือปฏิบัติตามขั้นตอนที่กำหนด
- 2.4 **ขั้นการเขียนรายงานการทำโครงงาน** หมายถึง นักเรียนศึกษารูปแบบ วิธีการเขียนรายงานที่หลากหลายเหมาะสม
- 2.5 **ขั้นนำเสนอผลงาน** หมายถึง นักเรียนนำเสนอผลงานที่หลากหลายเหมาะสมที่ได้จากการทำโครงงาน
- 2.6 **ขั้นประเมินผล** หมายถึง ครูประเมินผลงานของนักเรียนในรูปของชิ้นงาน ผลงานและสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน

โดยครูผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามขั้นตอนต่างๆ ให้สอดคล้องกับการวัดและประเมินพฤติกรรมความสามารถทางพหุปัญญา 8 ด้าน ได้แก่ ความสามารถด้านภาษา ความสามารถด้านตรรกะ/คณิตศาสตร์ ความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ ความสามารถด้านร่างกาย/การเคลื่อนไหว ความสามารถด้านดนตรี/จังหวะ ความสามารถด้านการเข้าใจบุคคลอื่น ความสามารถด้านการเข้าใจตนเอง และความสามารถด้านรอบรู้ธรรมชาติ

3. ความสามารถทางพหุปัญญา หมายถึง คะแนนความสามารถทางพหุปัญญาแต่ละด้านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งวัดได้จากแบบสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนที่แสดงออกมา 8 ด้าน ได้แก่ 1) ความสามารถทางด้านภาษา 2) ความสามารถทางด้านตรรกะ/คณิตศาสตร์ 3) ความสามารถทางด้านมิติสัมพันธ์ 4) ความสามารถทางด้านร่างกาย/การเคลื่อนไหว 5) ความสามารถทางด้านดนตรี/จังหวะ 6) ความสามารถทางด้านการเข้าใจบุคคลอื่น 7) ความสามารถทางด้านการเข้าใจตนเอง และ 8) ความสามารถทางด้านรอบรู้ธรรมชาติ

4. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หมายถึง นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มที่ 1 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มสัมพันธ์ ตามกรอบแนวคิดทหุปัญญา และ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มที่ 2 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน ตามกรอบแนวคิดทหุปัญญา

5. กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม หมายถึง การจัดการเรียนรู้ที่นักเรียนทุกคนตั้งแต่ระดับประถมศึกษา จนถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จะต้องเรียนในลักษณะสหวิทยาการ ประกอบด้วย 5 สาระ ได้แก่ สาระที่ 1 ศาสนา ศิลธรรม จริยธรรม สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม สาระที่ 3 เศรษฐศาสตร์ สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์ และสาระที่ 5 ภูมิศาสตร์ โดยมีเป้าหมายเน้นการพัฒนานักเรียนให้มีความสมดุลด้านร่างกาย ความรู้ค่านิยม คุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขและการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

สมมติฐานการวิจัย

ความสามารถทางทหุปัญญาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มสัมพันธ์ และ การจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน ตามกรอบแนวคิดทหุปัญญา แตกต่างกัน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการจัดการการเรียนรู้แบบกลุ่มสัมพันธ์ กับ การจัดการการเรียนรู้แบบโครงงานตามกรอบแนวคิดทหุปัญญา มีความสามารถทางด้านทหุปัญญา ช่วยแก้ปัญหาที่นักเรียนที่มีความแตกต่างระหว่างบุคคล

2. เป็นการส่งเสริมให้นักเรียน ค้นพบความสามารถความถนัดของตนเองเพื่อพัฒนาตนเองให้มีความสามารถสูงสุดเต็มตามศักยภาพ